

Sådan kan I styrke arbejdet med at differentiere undervisningen på jeres skole

GUIDE

Denne guide er til jer, der ønsker at dele jeres erfaringer med at gennemføre en undervisning, der tager højde for jeres elevers forskellige forudsætninger og potentialer.

Guiden lægger op til, at I på skift observerer hinandens undervisning, og at I sammen får viden om, hvordan I kan styrke arbejdet med at differentiere undervisningen.

Forløbet er oplagt til en workshop på en pædagogisk dag eller som en del af jeres løbende teamsamarbejde.

FASE A

Observer hinandens undervisning

Første skridt er at indsamle viden. I interviewer derfor en kollega og observerer hans/hendes undervisning.

A1: I interviewer den lærer, hvis undervisning I vil observere

Her spørger I fx ind til:

- Hvad skal der ske i denne undervisning?
- Hvad er dine forventninger til den undervisning, vi skal ind og se?
- Hvem er eleverne?

A2: I observerer hver især én anden kollegas undervisning

Her har I fokus på, hvordan læreren arbejder med at differentiere undervisningen i praksis. Læg særligt mærke til følgende:

Hvad er undervisningens indhold?

Se fx på:

- Hvad undervises der i?
- Hvilke materialer og opgaver anvendes?
- Løser alle elever de samme opgaver?

Hvordan foregår læreprocessen?

Se fx på:

- Hvad gør og siger læreren?
 - Hvilke metoder bruger læreren? Vejleder læreren alle elever på samme måde, eller får de enkelte elever forskellige typer af vejledning?
 - Hvad gør eleverne? Arbejder eleverne enkeltvis eller i gruppe?
Hvordan sammensættes grupperne?
-

FASE B

Præsentation: Hvad har vi set?

Når I har gennemført observationerne, mødes I og medbringer noter fra jeres observationer.

B1: I deler jeres observationer med hinanden

På skift læser I jeres observationsnoter op for hinanden eller fortæller, hvad I har set. Husk, at I kun skal beskrive, hvad I har set. Vent med at diskutere og vurdere.

De øvrige lærere tager noter undervejs.

B2: I reflekterer i fællesskab, mens den observerede lærer lytter

Tal fx om:

- Hvad hæfter I jer ved i beskrivelsen?
- Hvad har I lyst til at høre mere om?
- Hvad undrer I jer over?

Find frem til eksempler i undervisningen, hvor læreren havde en differentieret tilgang til eleverne.

B3: Den observerede lærer besvarer spørgsmål og deler sine refleksioner

Hvad overrasker dig, når du ser på din undervisning gennem dine kollegers øjne?
Er der nye forhold, du ikke før har tænkt på?

Uddyb for dine kolleger:

- Hvad var dit mål med undervisningen?
- Hvordan mener du selv, at undervisningen var differentieret?
- Hvordan var forskellen mellem den planlagte og gennemførte undervisning?

FASE B gentages, så alle de lærere, der har observeret en kollegas undervisning, fremlægger deres observationer for hinanden, og alle de observerede lærere reflekterer over de øvrige kollegers observationer.

FASE C

Refleksion: Hvordan forstår vi det, vi har set?

I denne fase skal I forsøge at sætte den konkrete case ind i et større perspektiv.

C1: Sammenlign de forskellige cases, og søg evt. tværgående mønstre

Tal fx om:

Hvad går igen i jeres forskellige cases, når I tænker på undervisningsdifferentiering?

Og omvendt:

Hvordan adskiller jeres cases sig fra hinanden?

C2: Hvordan er sammenhængen mellem den observerede undervisning og jeres undervisningsforløb på skolen?

Overvej fx:

- Er der nogle forløb eller situationer, der lægger mere op til, at I differentierer undervisningen, end andre?
 - Er der særlige forhold, I bør være opmærksomme på, alt efter om det er grundforløbs elever eller hovedforløbs elever, I underviser?
-

C3: Hvad skal der til for at styrke arbejdet med at differentiere undervisningen på jeres skole?

Tal om, hvorvidt der er forhold på skolen, der påvirker jeres arbejde med at differentiere undervisningen (fx aftaler, rammer, ressourcer, holdninger eller rutiner).

Hvad skal der til for at overkomme evt. udfordringer i forbindelse med at differentiere undervisningen?

FASE D

Næste skridt: Hvordan vil vi styrke vores arbejde med at differentiere undervisningen hos os?

I den sidste fase ser I fremad og sætter ord på, hvad I gerne vil prioritere fremover for at imødekomme elevernes forskellige forudsætninger og potentialer.

D1: Udvælg én case, som I nu taler om i fællesskab:

Tal fx om:

Hvordan kunne man i endnu højere grad imødekomme elevernes forskellige forudsætninger og behov, hvis man skulle gennemføre denne undervisning igen?

D2: Hvad skal der til, for at I generelt på skolen kan blive bedre til at arbejde med at differentiere undervisningen?

Hvilke forhold er I blevet opmærksomme på, som kræver, at I taler med fx ledelsen eller andre kolleger på skolen?

D3: Individuel refleksionsøvelse – hvad vil jeg selv gøre i min egen undervisning?

Alle deltagere overvejer og skriver nu stikord til, hvordan I kan bruge dagens observationer og samtaler til eget arbejde med at imødekomme jeres elevers forskellige forudsætninger og behov i undervisningen. Udvælg hver ét forhold, I særligt vil fokusere på i jeres næste undervisningsforløb.

På skift fortæller I, hvad I har valgt at fokusere på i den kommende tid.

I kan evt. afslutte processen med, at I aftaler, hvad der er næste skridt:

- Skal I mødes igen i dette forum?
- Vil I dele jeres overvejelser med ledelsen eller jeres øvrige kolleger?
- Hvordan arbejder I evt. videre med dette i jeres teams?